

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, י"ג בכסלו, התש"ף
11 בדצמבר, 2019
380/2019

סיבות מוות בישראל, 2017 Causes of Death in Israel, 2017

- סיבת המוות השכיחה ביותר בישראל בשנת 2017 - שאתות ממאירות (סרטן) ואחריה מחלות לב.
- שיעורי התמותה ממחלות זיהומיות עלו בעיקר בעשור האחרון, ומחלות אלה הפכו לגורם הפטירה השלישי בשכיחותו משנת 2015, מעט לפני סוכרת.
- שיעורי התמותה ממחלות לב וממחלות כלי דם במוח ירדו ביותר מ-80% מאמצע שנות השבעים.
- שיעורי התמותה מדמנציה, המחלה השביעית בשכיחותה בשנת 2017, עלו בעיקר בעשור האחרון בקרב נשים וגברים. השיעור המתוקנן אצל נשים גבוה לעומת הגברים, פי 1.2 בשנת 2017.
- שיעורי התמותה ממרבית סיבות המוות גבוהים יותר בקרב ערבים לעומת יהודים. הסיבות שבהן ההבדלים גדולים במיוחד הן: סוכרת (פי 2.3 אצל ערבים לעומת יהודים), מחלות כרוניות של דרכי הנשימה העליונות (פי 2.0), תאונות דרכים גבוה בקרב הערבים (פי 2.7) ורצח (פי 3.3). לעומת זאת, השיעורים המתוקננים בהתאבדויות ובדמנציה גבוהים בקרב היהודים פי 2.6 ו-1.4, בהתאמה.
- שיעורי התמותה ממחלות זיהומיות, מסוכרת וממחלות כליה בישראל גבוהים מאוד לעומת מדינות ה-OECD.
- שיעורי התמותה משאתות ממאירות (סרטן), ממחלת לב איסכמית וממחלות כלי דם במוח בישראל נמוכים לעומת מרבית מדינות ה-OECD.
- שיעור התמותה מסרטן קנה הנשימה, הסמפונות והריאה הוא סוג הסרטן השכיח ביותר בקרב גברים בישראל (23.1% מכלל הפטירות מסרטן), ונמוך מאוד לעומת מדינות ה-OECD. שיעור התמותה מסרטן השד הוא סוג הסרטן השכיח ביותר בקרב נשים בישראל (21.8% מכלל הפטירות מסרטן), וגבוה מאוד לעומת מדינות ה-OECD (במקום ה-26 מתוך 36 המדינות החברות ב-OECD).

בשנת 2017 נפטרו בישראל 44,596 תושבים, שהם חצי אחוז מאוכלוסיית ישראל לאותה שנה. 50.8% מהנפטרים היו זכרים, ו-49.2% - נקבות.

82% מהנפטרים היו מעל גיל 65 (65% מהנפטרים היו מעל גיל 75 ו-39% מעל גיל 85). 6% מהנפטרים היו מתחת לגיל 45, 1.3% מהנפטרים (563) היו תינוקות עד גיל שנה.

עשר סיבות המוות השכיחות ביותר לשנת 2017 גרמו ל-73% מכלל הפטירות באותה שנה. כרבע (25.2%) מכלל הנפטרים נפטרו משאתות ממאירות (סרטן) ו-22.8% מכלל מחלות הלב וכלי הדם. ממחלות לב (ללא מחלות לב ראומטיות) נפטרו 14.8% מהנפטרים. ממחלות זיהומיות נפטרו 5.6% מהנפטרים, מסוכרת - 5.2%, וממחלות כלי דם במוח (שבץ מוחי) - 4.7% מהנפטרים.

לוח א - התפלגות סיבות המוות המובילות בישראל, 2017

סיבת המוות	מספר הפטירות	אחוז מתוך הסה"כ
כל השאתות הממאירות (סרטן)	11,223	25.2
מחלות לב ¹	6,583	14.8
מחלות זיהומיות	2,518	5.6
סוכרת	2,341	5.2
מחלות כלי דם במוח (שבץ מוחי)	2,088	4.7
סיבות חיצוניות ²	1,845	4.1
דמנציה	1,739	3.9
מחלות כליה	1,547	3.5
מחלות כרוניות של דרכי הנשימה התחתונות	1,322	3.0
דלקת ריאות	1,142	2.6
כל שאר המחלות	12,248	27.5
סה"כ	44,596	100.0

[לסדרות נתונים של שיעורי סיבות מוות גולמיים ומתוקננים לגיל משנת 1998 עד שנת 2017 \(כולל\).](#)

גברים ונשים

שאתות ממאירות ומחלות לב היו שתי סיבות המוות השכיחות בשני המינים. שאתות ממאירות גרמו ל-25.1% מהפטירות בקרב הגברים ול-25.2% בקרב הנשים. מחלות לב גרמו ל-15.6% מהפטירות בקרב גברים ול-13.9% מהפטירות בקרב נשים.

סוגי הסרטן השכיחים ביותר בקרב הגברים היו: סרטן קנה הנשימה הסמפונות והריאה (23.1% מכל הפטירות מסרטן), סרטן המעי הגס החלחולת ופי הטבעת (10.9%), וסרטן הלב (8.6%). סוגי הסרטן השכיחים ביותר

¹ מחלות לב - ללא מחלות לב ראומטיות

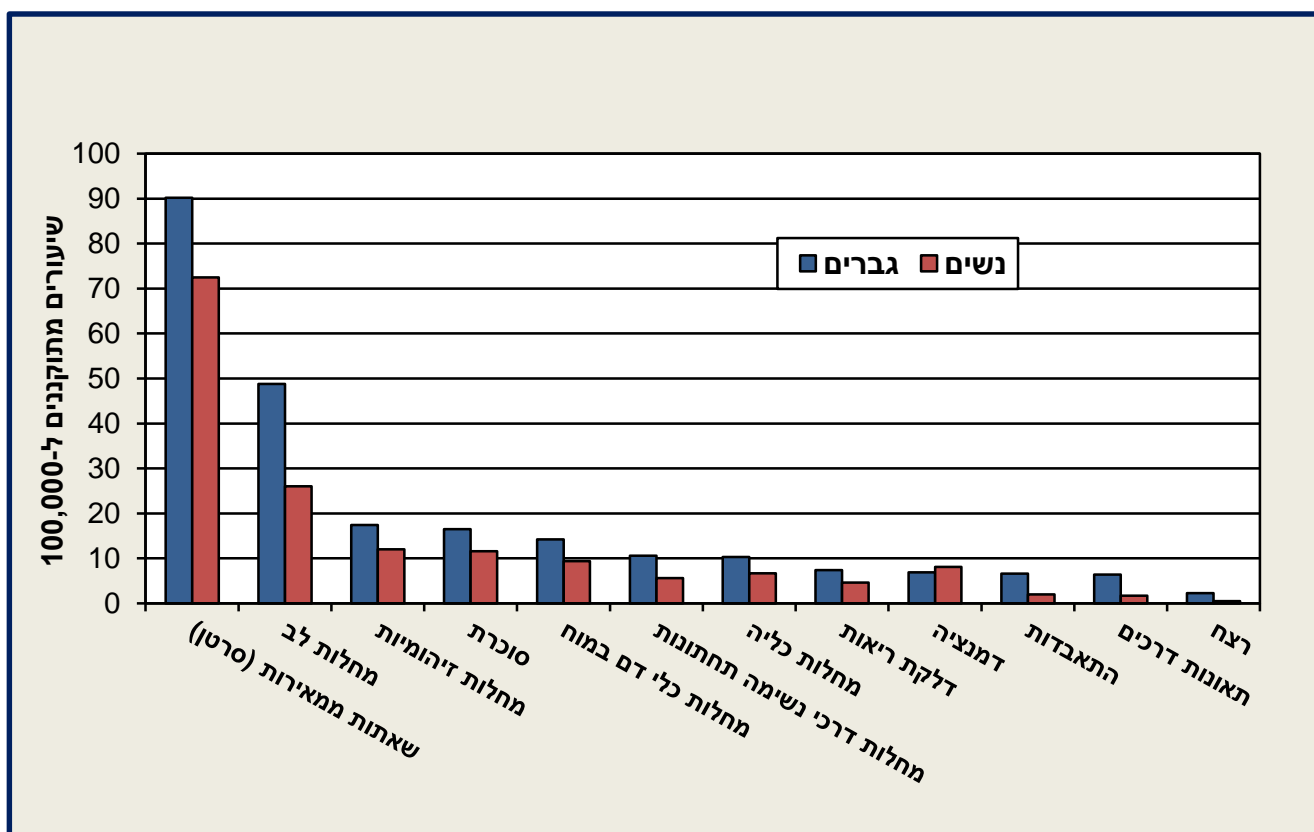
² סיבות מוות חיצוניות הן סיבות שאינן מחלות, וכוללות תאונות דרכים, תאונות אחרות, התאבדות, רצח וכדו'.

בקרב הנשים היו: סרטן השד (21.8% מכלל הפטירות מסרטן), סרטן קנה הנשימה, הסמפונות והריאה (11.0%) וסרטן המעי הגס החלחולת ופי הטבעת (10.2%).

בקרב הגברים, סיבת המוות השלישית בשכיחותה הייתה מחלות זיהומיות (5.7% מהפטירות) ואחריה כל הסיבות החיצוניות (5.6% מהפטירות). גם בקרב הנשים, סיבת המוות השלישית בשכיחותה הייתה מחלות זיהומיות (5.9% מהפטירות) ואחריה סוכרת (5.6%). סיבות מוות חיצוניות היו במקום הרביעי בקרב הגברים ובמקום התשיעי בקרב הנשים. דמנציה הייתה סיבת המוות החמישית בשכיחותה בקרב הנשים ותשיעית בשכיחותה בקרב הגברים.

שיעור התמותה המתוקנן לגיל³ ב-2017 מסך כל הסיבות היה גבוה פי 1.5 בקרב גברים לעומת נשים. השיעורים המתוקננים גבוהים אצל גברים לעומת נשים מרב סיבות המוות העיקריות ובמיוחד ממחלות כרוניות של דרכי הנשימה התחתונות, במחלות לב ובמחלות כליה (פי 1.9, 1.9, 1.6, בהתאמה). בתמותה מסיבות חיצוניות הפערים גדולים במיוחד - ברצח השיעור בקרב גברים היה גבוה פי 4.6 לעומת נשים, בתאונות דרכים - פי 3.8 ובהתאבדות - פי 3.3. לעומת זאת ממחלת דמנציה השיעורים המתוקננים גבוהים בנשים לעומת הגברים פי 1.2 (תרשים 1).

תרשים 1 - שיעורי תמותה מתוקננים לגיל³ לפי סיבות מוות נבחרות ומין, 2017

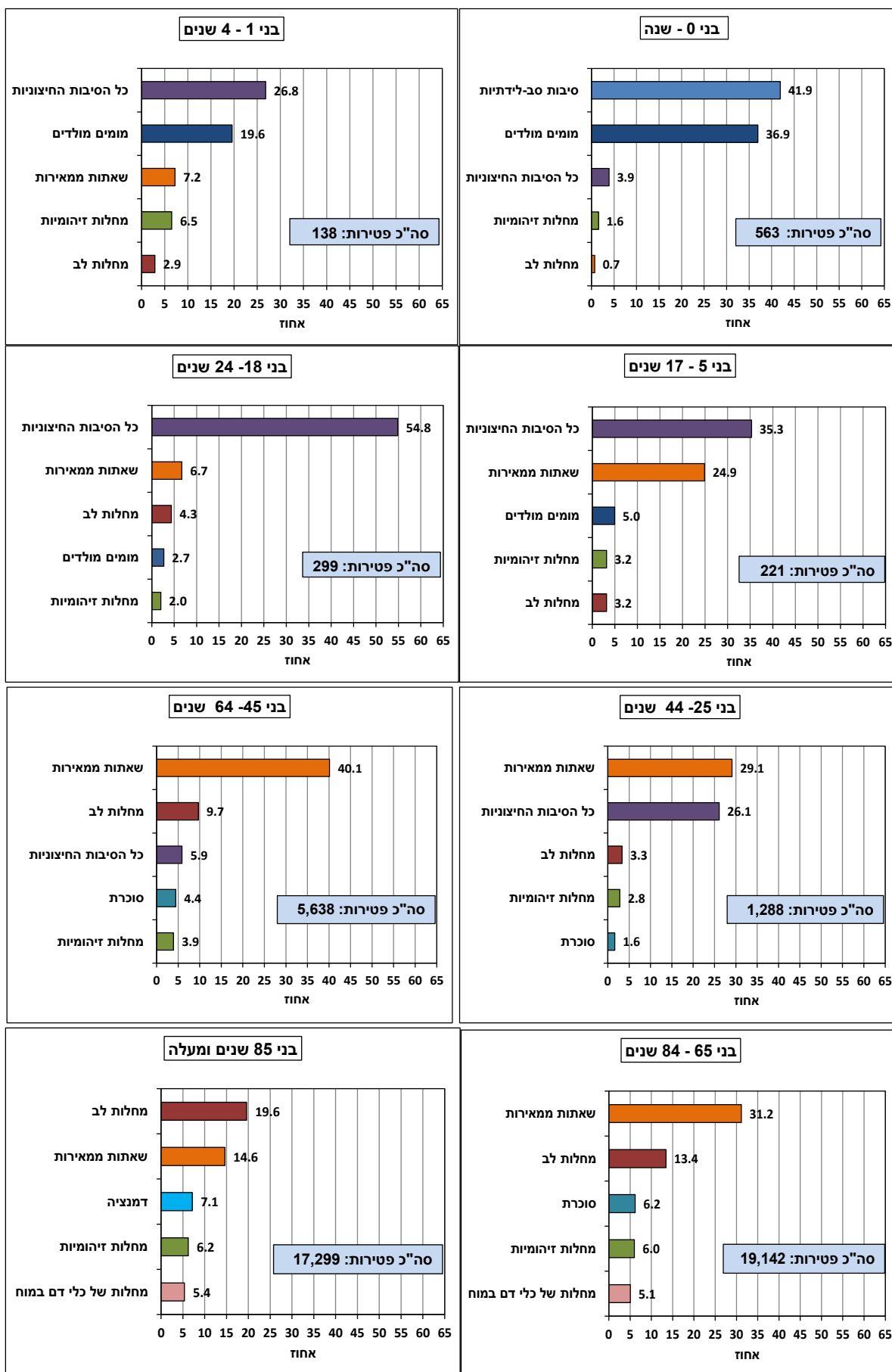
³ **שיעור תמותה מתוקנן לגיל** - שיעור תמותה המשקף את שיעור התמותה באוכלוסייה הנבדקת, אם התפלגות הגילים באוכלוסייה זו הייתה זהה לזו של אוכלוסיית התקן. תקנון לגיל מאפשר השוואה בין אוכלוסיות שונות הנבדלות בהרכב הגילים שלהן.

קבוצות גיל

התפלגות סיבות המוות משתנה בהתאם לגיל (תרשים 2). בקרב **תינוקות (עד גיל שנה)** סיבות המוות השכיחות ביותר הן סיבות סב-לידתיות⁴ (41.9% מכלל הפטירות) ומומים מולדים (36.9%). **בקרב פעוטות (בני 1-4 שנים)** סיבות המוות השכיחות ביותר הן סיבות חיצוניות (26.8% מכלל הפטירות) ומומים מולדים (19.6%). **בגילי הילדות (5-17 שנים)** סיבות המוות השכיחות ביותר הן סיבות חיצוניות (35.3%) וסרטן (24.9%). **בקרב צעירים בני 18-24** מרבית הפטירות נגרמות מסיבות חיצוניות (54.8%). **בקבוצת הגיל 25-44** סיבות המוות השכיחות ביותר הן סרטן וסיבות חיצוניות (29.1% ו-26.1% בהתאמה). **בקבוצות הגיל 45-64 ו-65-84**, סיבת המוות השכיחה ביותר היא סרטן (40.1% ו-31.2% בהתאמה), **בקבוצת הגיל +85** סיבת המוות השכיחה ביותר היא מחלות לב (19.6%).

⁴ סיבות סב-לידתיות הן סיבות הקשורות לתהליך ההיריון והלידה ומתייחסות לילוד.

תרשים 2 - התפלגות 5 סיבות המוות המובילות לפי קבוצות גיל (אחוז מכלל הפטירות באותה קבוצת גיל), 2017

התפלגות סיבות המוות של האוכלוסייה היהודית שונה מזו של האוכלוסייה הערבית בישראל (לוח ב). שאתות ממאירות גורמות ל-25.3% מהפטירות בקרב יהודים, לעומת 21.3% בקרב הערבים. סיבת המוות הרביעית בשכיחותה בקרב הערבים היא קבוצת כל הסיבות החיצוניות שמהווה 7.2% ממקרי המוות בקבוצת אוכלוסייה זו, לעומת 3.7% בקרב יהודים. חלק מההבדלים **בהתפלגות** סיבות המוות בין יהודים לבין ערבים נובעים מהבדלים בהתפלגות הגילים בין שתי האוכלוסיות - האוכלוסייה הערבית צעירה יותר.

לוח ב - התפלגות סיבות המוות בישראל בקרב יהודים וערבים (אחוזים), 2017

סיבת המוות	אחוז מכלל הפטירות יהודים	אחוז מכלל הפטירות ערבים
שאתות ממאירות	25.3	21.3
מחלות לב	15.2	13.3
מחלות זיהומיות	5.9	4.2
סוכרת	5.1	7.3
מחלות של כלי דם במוח	4.6	4.9
דמנציה	4.3	1.4
כל הסיבות החיצוניות	3.7	7.2
מחלות כליה	3.5	3.5
דלקת ריאות	2.9	3.7
מחלות מערכת הנשימה התחתונה	2.7	2.1
כל שאר המחלות	26.9	31.0
סה"כ	100.0	100.0
סה"כ פטירות	37,720	5,175

שיעור התמותה המתוקנן לגיל בקרב הערבים גבוה פי 1.4 מזה של היהודים. בהשוואת שיעורי התמותה המתוקננים בין יהודים וערבים מסיבות המוות המובילות, עולה כי שיעורי התמותה מסרטן כמעט זהים בשתי האוכלוסיות.

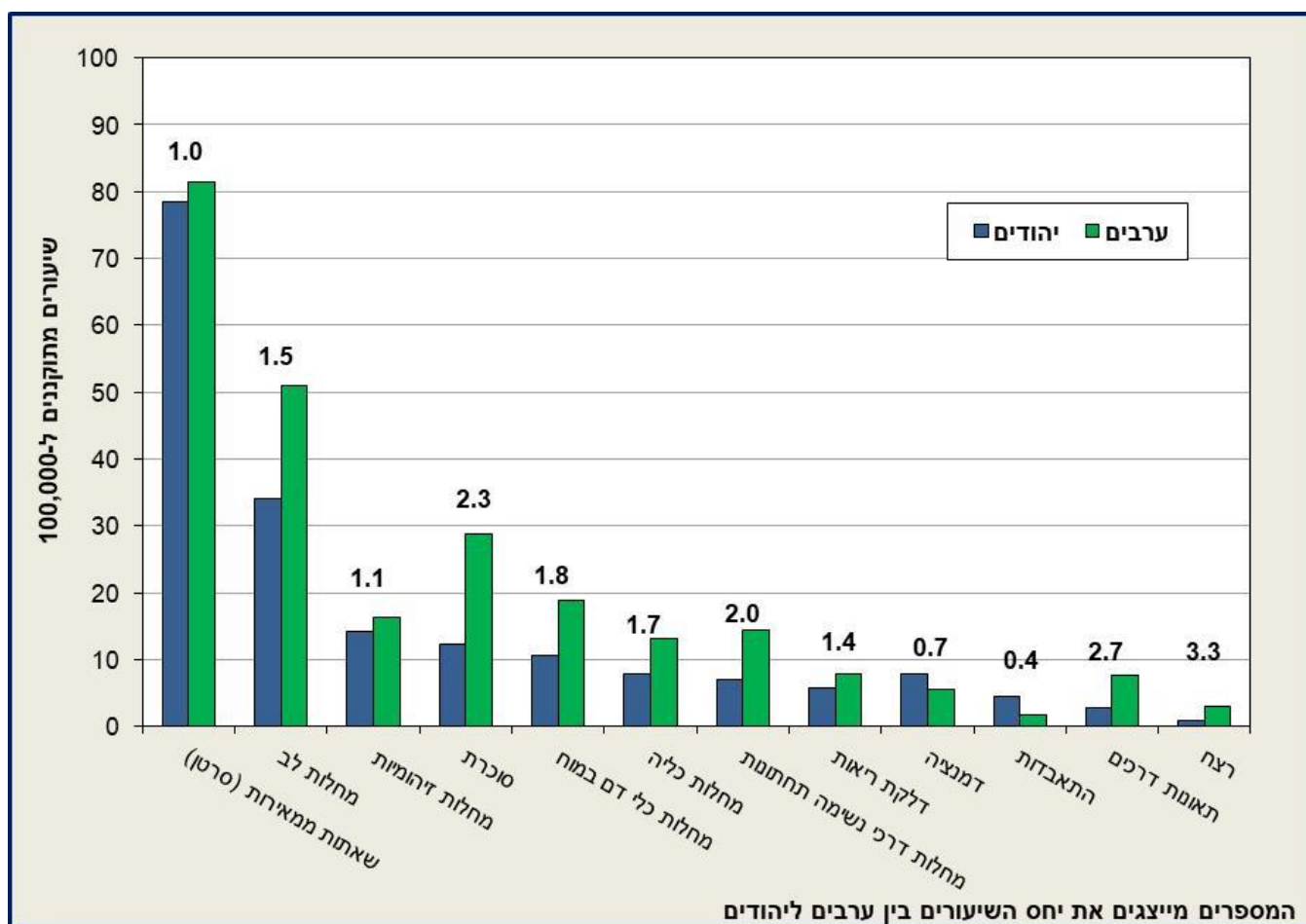
בדמנציה השיעורים המתוקננים בקרב היהודים גבוהים פי 1.4 לעומת הערבים.

שיעורי התמותה המתוקננים מסוכרת בקרב הערבים גבוהים פי 2.3 לעומת היהודים, ושיעורי התמותה ממחלות כרוניות של דרכי הנשימה התחתונות גבוהים פי 2.0 לעומת היהודים.

שיעור התמותה ממחלות כלי דם במוח וממחלות כליה בקרב ערבים גבוהים לעומת היהודים (פי 1.8 ו-1.7, בהתאמה), וכך גם השיעור מכל הסיבות החיצוניות, וממחלות לב (פי 1.6 ו-1.5 בהתאמה).

מכלל הסיבות החיצוניות ההבדלים הגדולים ביותר בין יהודים וערבים הם בתאונות דרכים, התאבדויות ורצח. שיעור התמותה המתוקנן מתאונות דרכים בקרב הערבים גבוה פי 2.7 לעומת היהודים וברצח - פי 3.3 לעומת יהודים. לעומת זאת, בהתאבדויות השיעורים המתוקננים בקרב היהודים גבוהים פי 2.5 לעומת הערבים.

תרשים 3 - שיעורי תמותה מתוקננים לגיל לפי סיבות מוות נבחרות וקבוצת אוכלוסייה, 2017

התפלגות סיבות המוות ב-2017 דומה להתפלגות ב-2016, בהבדלים קטנים אשר רובם הם המשך למגמות הרב-שנתיות בסיבות המוות בישראל.

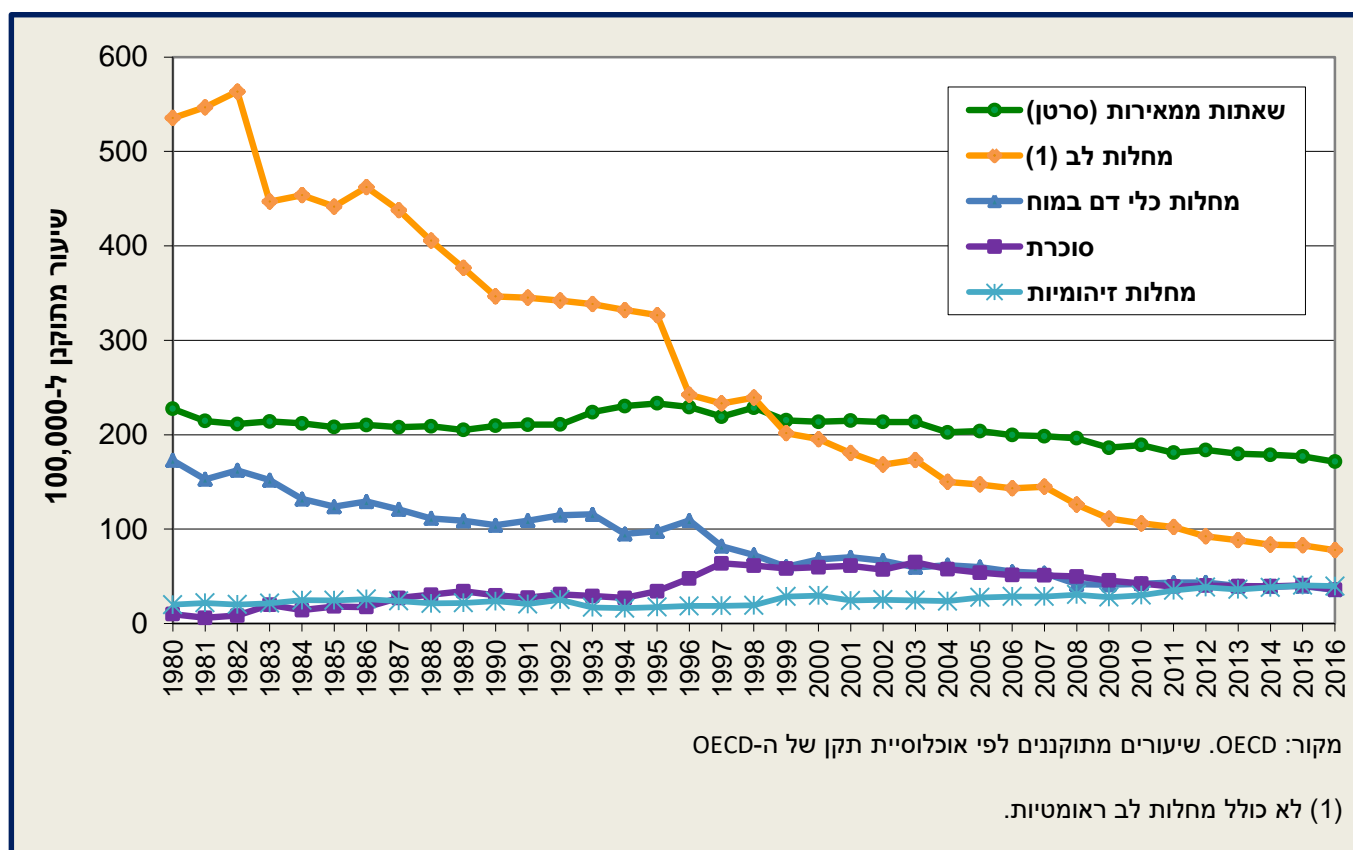
מתחילת שנות השמונים של המאה העשרים חלה ירידה גדולה בשיעורי התמותה ממחלות לב, בדומה לירידה הנצפית בעולם המערבי. בשיעורי הפטירה מסרטן נמצאה תודתיות לאורך השנים, אך המגמה הכללית היא של ירידה מתונה. כתוצאה מכך, בסוף שנות התשעים חל היפוך בסיבות המוות המובילות - שאתות ממאירות (סרטן) הפכו להיות סיבת המוות העיקרית ולאחר מכן מחלות לב.

שיעורי התמותה ממחלות זיהומיות עלו בעיקר בעשור האחרון, ומחלות אלו הפכו לגורם התמותה השלישי בשכיחותו משנת 2015, מעט לפני סוכרת. סיבת המוות העיקרית מקבוצת המחלות הזיהומיות היא אלח דם (ספטיסמיה), ובעשור האחרון היא הייתה 80% מכלל המחלות הזיהומיות הגורמות למוות.

שיעורי הפטירה מסוכרת עלו במהלך השנים, והיא הפכה לגורם הפטירה הרביעי בשכיחותו, מעט לפני מחלות כלי דם במוח.

כמו במחלות לב, גם בשיעורי התמותה ממחלות כלי דם במוח חלה ירידה גדולה בעשורים האחרונים, ירידה שהחלה בתחילת שנות השבעים.

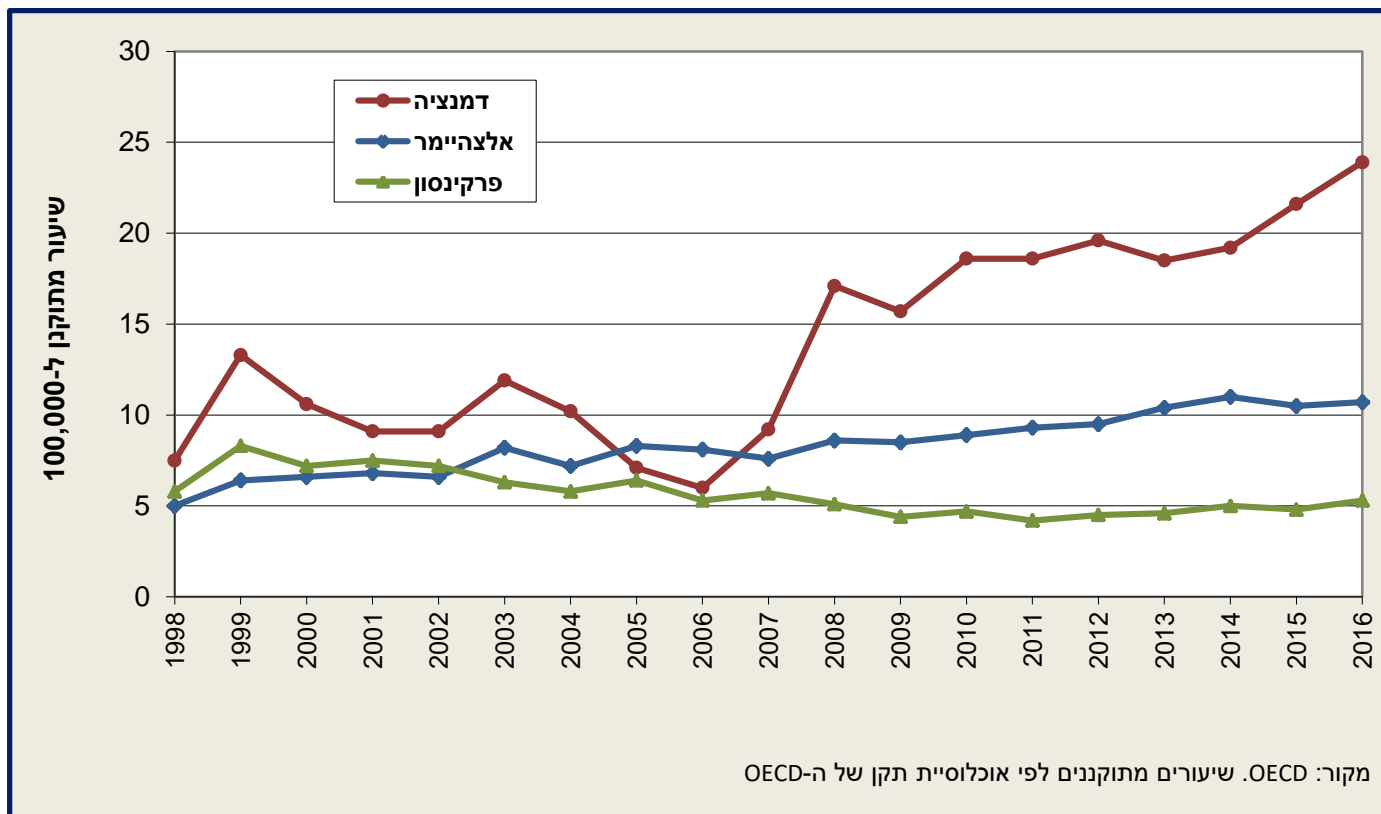
תרשים 4 - שיעורים מתוקננים לגיל של סיבות המוות המובילות, 2016-1980

שיעורי התמותה **מדמנציה** (המחלה השביעית בשכיחותה בשנת 2017) ו**מאלצהיימר** עלו בעיקר בעשור האחרון בקרב נשים וגברים. השיעורים המתוקננים אצל נשים גבוהים יותר לעומת הגברים, **בדמנציה** (ההבדל היחסי נע בין 1.0-1.6) ו**באלצהיימר** (ההבדל היחסי נע בין 1.0-1.5) (תרשים 5).

בסיבת המוות **פרקינסון** שיעורי התמותה נשארו יציבים יחסית בשני העשורים האחרונים. אך השיעורים המתוקננים בקרב הגברים היו גבוהים יותר לעומת הנשים. השיעור המתוקנן בקרב הגברים היה גבוה לעומת הנשים. (ההבדל היחסי נע בין 1.4-2.2)

תרשים 5 - שיעורים מתוקננים לגיל של של סיבות המוות דמנציה, אלצהיימר ופרקינסון, 1998-2016

השוואה בין-לאומית

בהשוואה בין-לאומית עם מדינות ה-OECD של שיעורי תמותה מתוקננים לגיל⁵ (2016) ישראל מדורגת במקום השביעי בתמותה מכל הסיבות (נשים במקום ה-10 וגברים במקום ה-4). שיעורי התמותה מסיבות המוות המובילות בישראל - סרטן (תרשים 6), מחלת לב איסכמית (תרשים 7) ומחלות כלי דם במוח בישראל נמוכים יחסית למרבית מדינות ה-OECD. שיעור התמותה ממחלות זיהומיות, מסוכרת וממחלות כליה גבוהים מאוד יחסית למדינות ה-OECD. במחלות זיהומיות (תרשים 8) שיעורי התמותה בישראל הם הגבוהים ביותר במדינות ה-OECD, ומסוכרת רק בטורקיה, צ'ילה ומקסיקו השיעורים גבוהים יותר (תרשים 9).

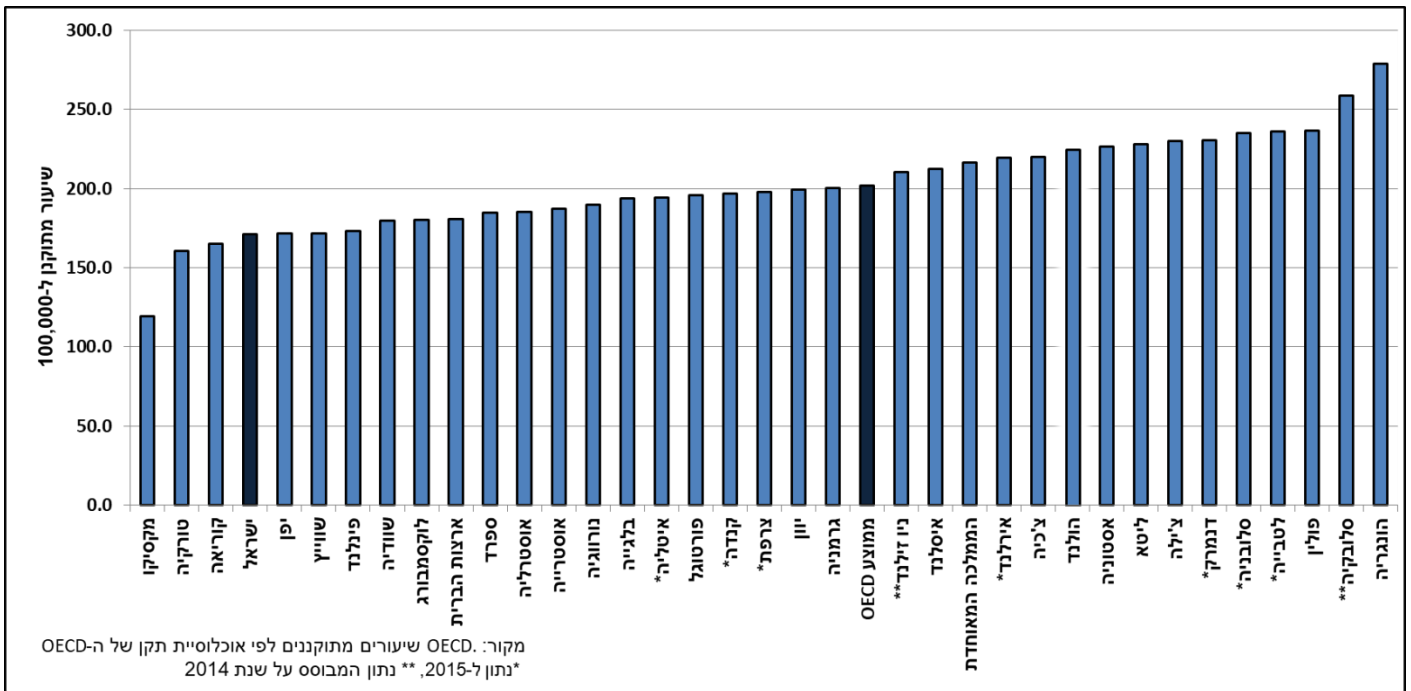
שיעורי התמותה מסיבות חיצוניות בישראל (סך הכל) הם הנמוכים ביותר מכל מדינות ה-OECD, אך שיעורי התמותה מרצח גבוהים יחסית. רק ב-7 מדינות שיעורי התמותה מרצח גבוהים יותר בגברים וב-10 מדינות - בנשים (תרשימים 10, 11, בהתאמה). שיעור התמותה מהתאבדות נמוכים מאוד בישראל לעומת מדינות ה-OECD, רק בטורקיה וביוון השיעורים נמוכים יותר.

במרבית סיבות המוות לא נמצא הבדל בדירוג היחסי בין הגברים והנשים מישראל למדינות האחרות, אך בסרטן קיים הבדל. בקרב גברים, שיעור התמותה מסרטן נמוך מאוד לעומת מרבית מדינות ה-OECD. שיעור התמותה מסרטן קנה הנשימה, הסמפונות והריאה שהוא השכיח ביותר בקרב הגברים הישראליים, נמוך מהשיעור בקרב הגברים במרבית מדינות ה-OECD (תרשים 12).

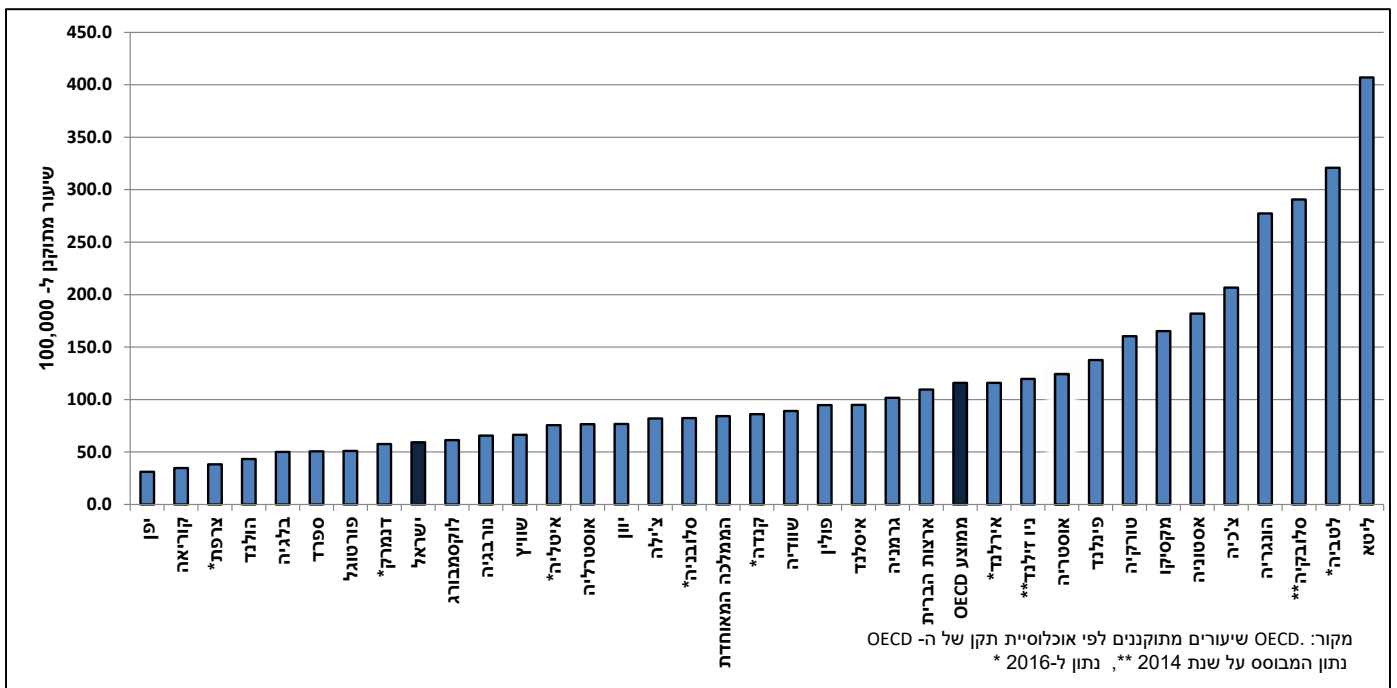
בקרב נשים, שיעור התמותה המתוקנן לגיל מסרטן קרוב למרכז הדירוג של מדינות ה-OECD. שיעור התמותה מסרטן השד הוא מהגבוהים בקרב מדינות ה-OECD (תרשים 13). שיעור התמותה מסרטן קנה הנשימה, הסמפונות והריאה, ושיעור התמותה מסרטן המעי הגס קרובים למרכז הדירוג לעומת הגברים שמדורגים נמוך יותר.

⁵ שיעורים מתוקננים לפי אוכלוסיית התקן של ה-OECD.

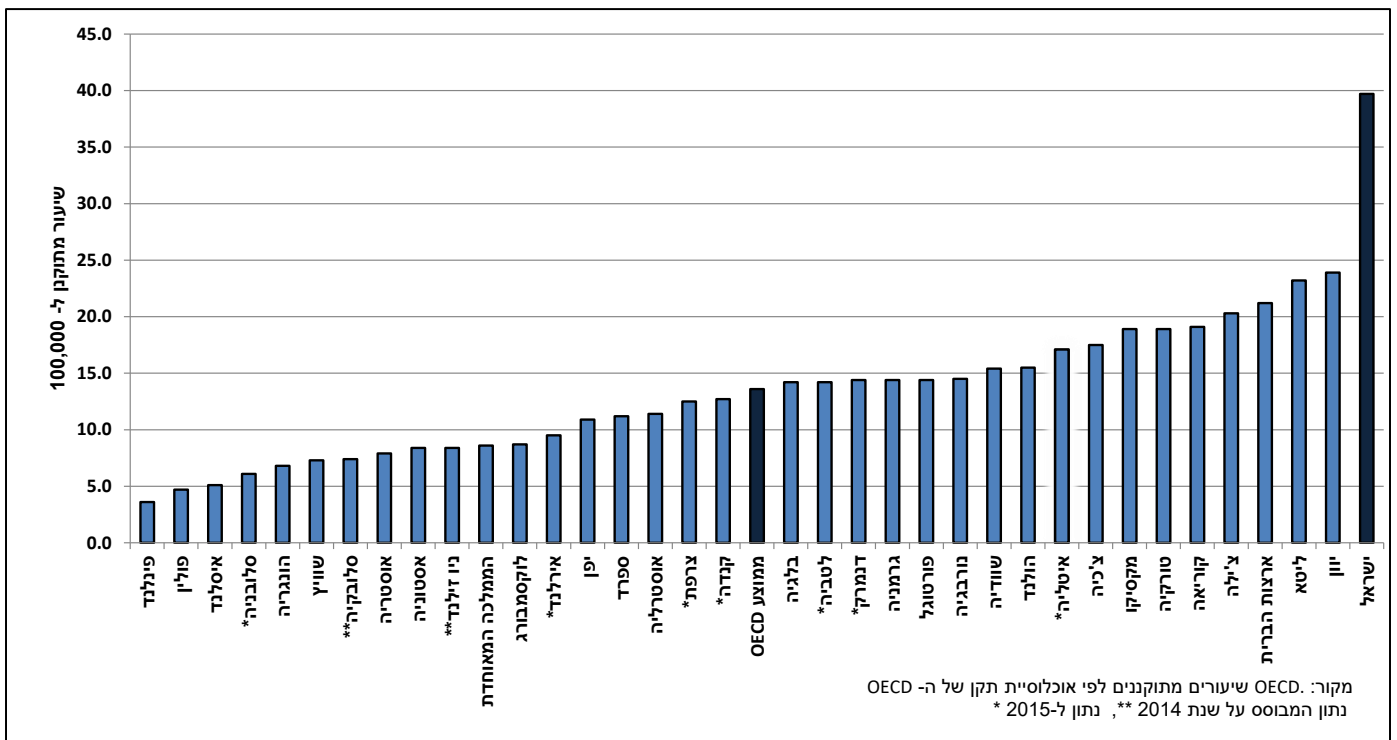
תרשים 6 - שיעורי תמותה מתוקננים לגיל ממחלת הסרטן בכלל האוכלוסייה בישראל
ובמדינות ה-OECD, 2016

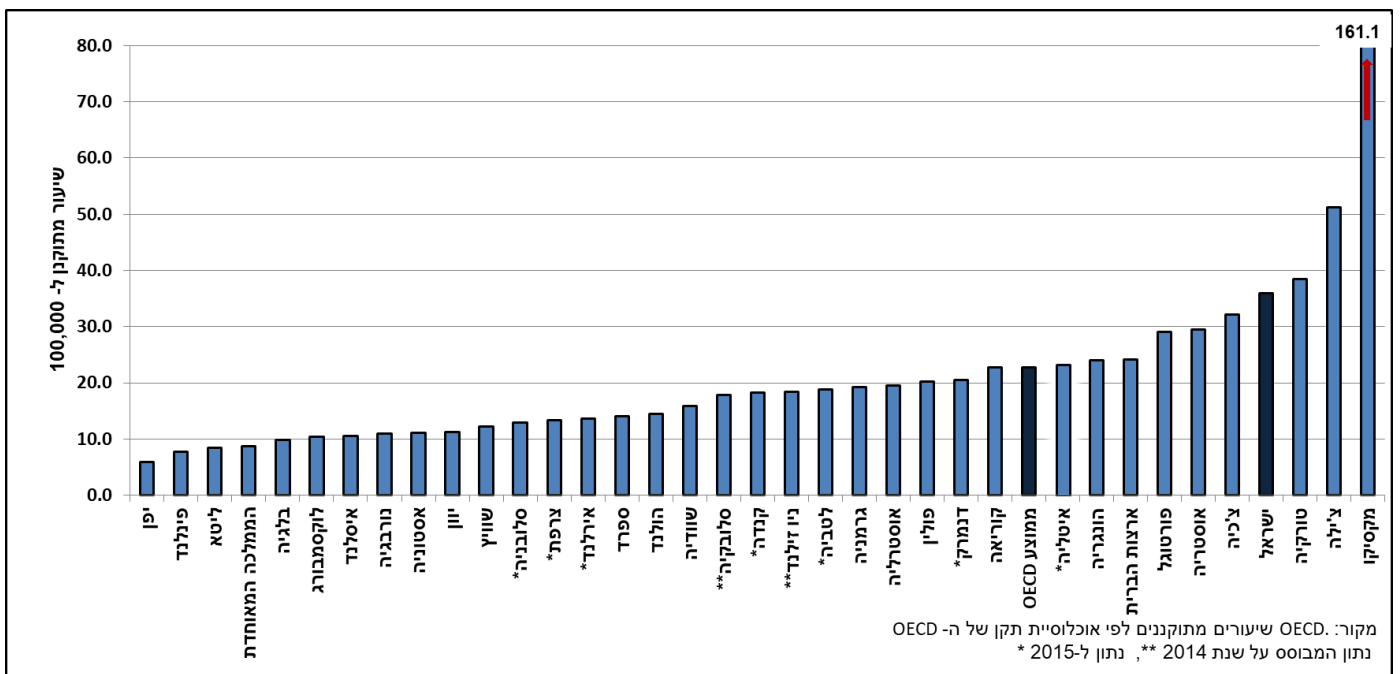
תרשים 7 - שיעורי תמותה מתוקננים לגיל ממחלת לב איסכמית בכלל האוכלוסייה
בישראל ובמדינות ה-OECD 2016

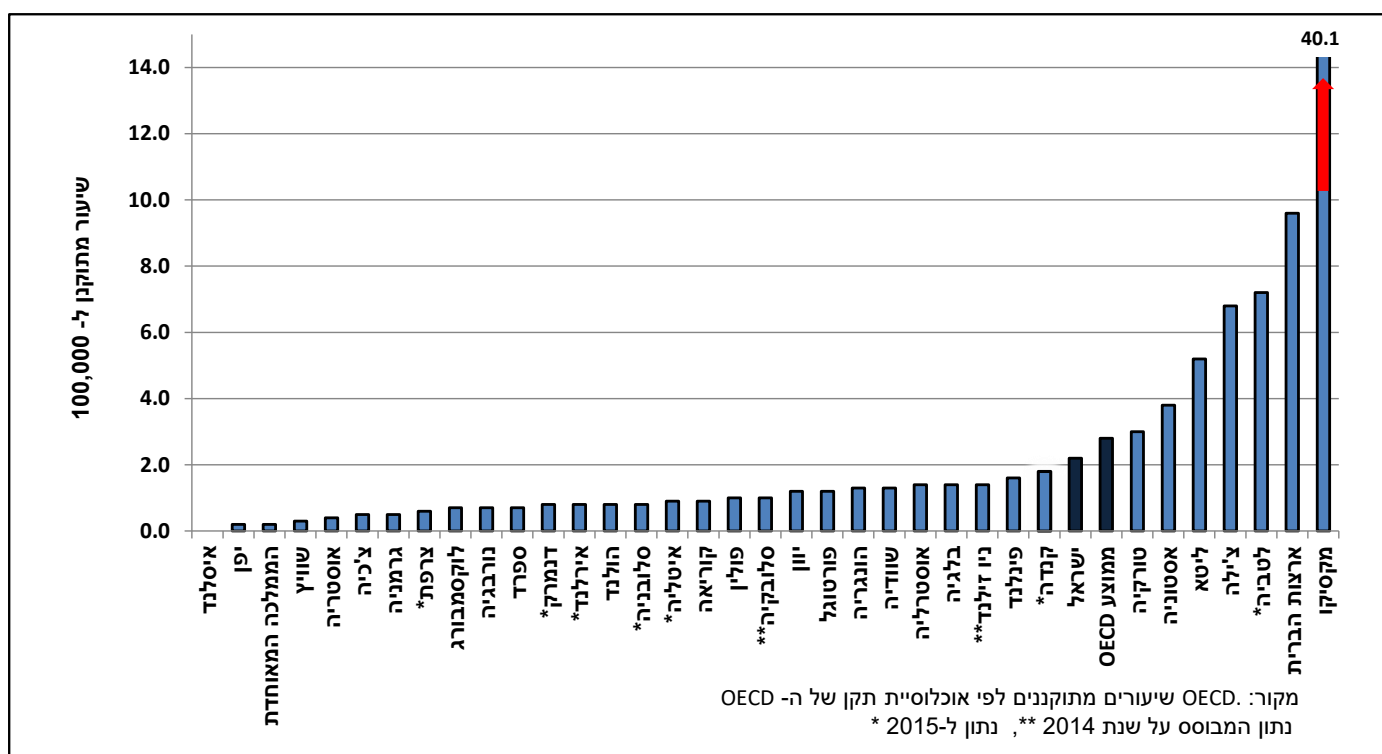
**תרשים 8 - שיעורי תמותה מתוקננים לגיל ממחלות זיהומיות בכלל האוכלוסייה
בישראל ובמדינות ה-OECD, 2016**

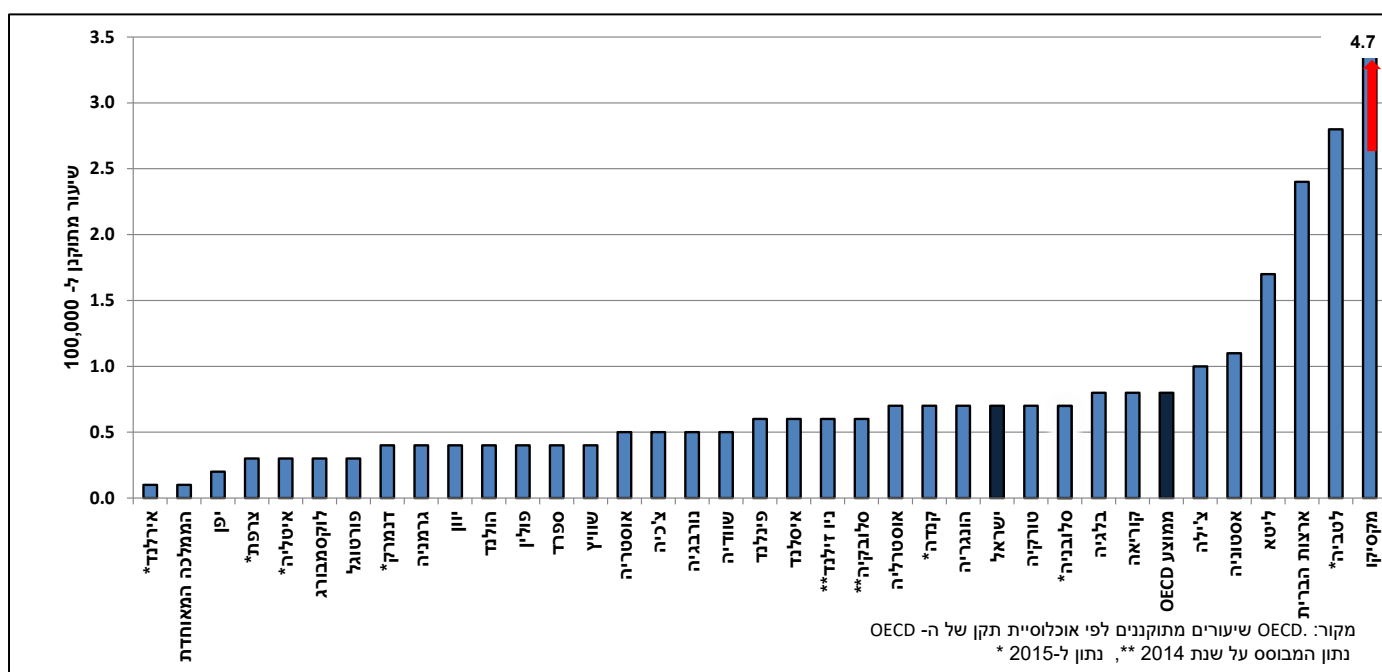
**תרשים 9 - שיעורי תמותה מתוקננים לגיל ממחלת הסוכרת בכלל האוכלוסייה
בישראל ובמדינות ה-OECD, 2016**

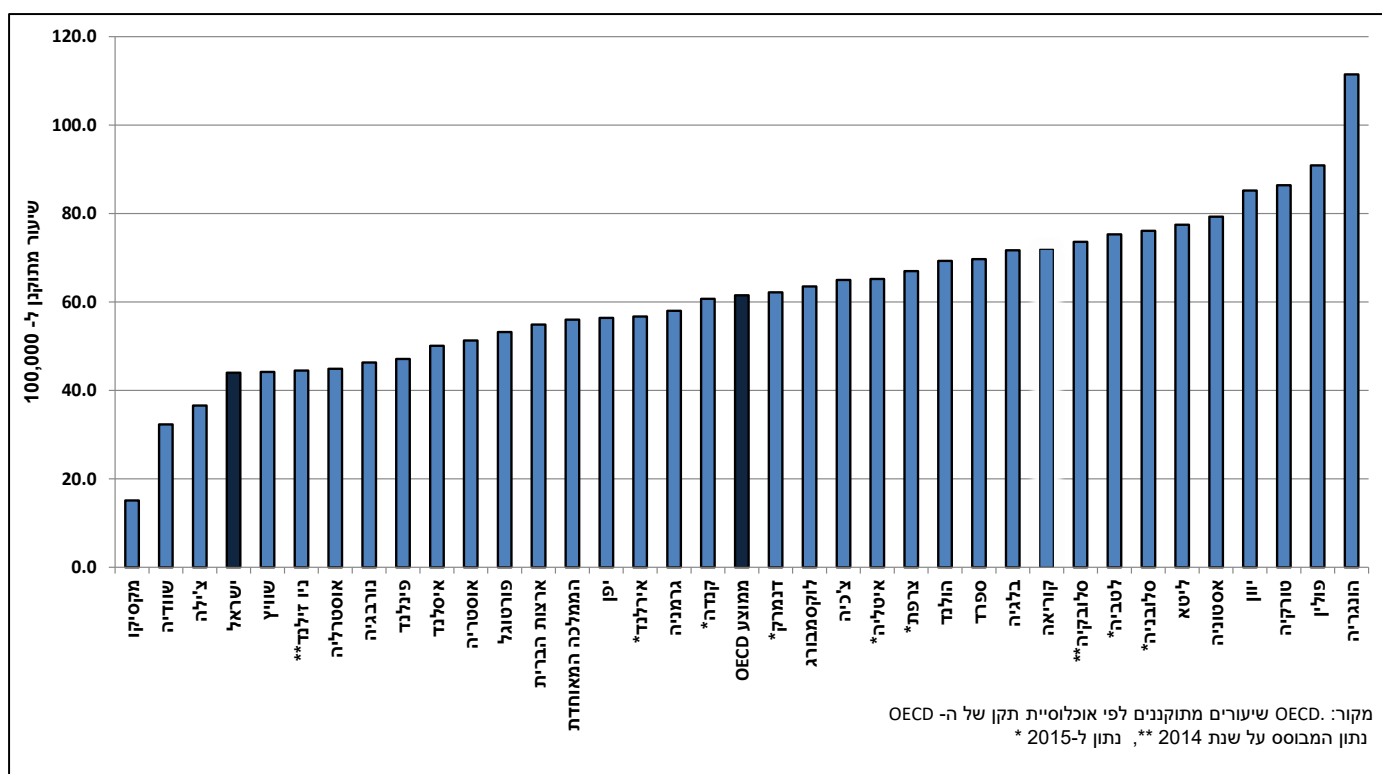
תרשים 10 - שיעורי תמותה מתוקננים לגיל מרצח בקרב גברים
בישראל ובמדינות ה-OECD, 2016

תרשים 11 - שיעורי תמותה מתוקננים לגיל מרצח בקרב נשים
בישראל ובמדינות ה-OECD, 2016

תרשים 12 - שיעורי תמותה מתוקננים לגיל מסרטן קנה הנשימה, הסמפונות והריאה בקרב גברים בישראל ובמדינות ה-OECD, 2016

תרשים 13 - שיעורי תמותה מתוקננים לגיל מסרטן השד בקרב נשים בישראל ובמדינות ה-OECD, 2016

